

MURAT YEŞİLTAŞ

13 Kasım zirvesi bir fırsat

Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın 13 Kasım'da Beyaz Sarayda Başkan Trump ile yapacağı görüşme kritik bir dönemde gerçekleşiyor. Türk-Amerikan ilişkilerinin tarihi krizlerle dolu ancak son on yıllık dönemde yaşanan gelişmeler ilişkileri geçmişe göre çok sarstı. İlişkiler yıkılmadı belki ama çok fazla hasar aldı. Birçokları bu kötüye gidişi 2003'te Irak müzakerelerine ve 1 Mart tezkeresinin TBMM'den geçmemesine bağlıyor ve oradan başlatıyor. Gerçekten de 2003 bir milat olabilir. Ancak krizin kaynağı olamaz. Krizin kaynaklarına dair başlıklar çok fazla olabilir; FETÖ, YPG, ekonomik tehditler, ambargolar ve Halkbank bunlardan sadece birkaçı.

Şu soruyu herkesin sorması lazım: Türk-Amerikan ilişkilerindeki kriz Ankara'nın son yıllarda Amerikan kaynaklı sorunlara yönelik ürettiği çarelerin mi yoksa [dış politika](#) davranışının mı bir sonucu? İkincisinin doğru olduğunu söylemek pek mümkün değil. Şöyle bir bakalım; Washington yönetimi Türkiye'nin hava savunma ihtiyacını karşılayacak hiçbir adım atmadı, PKK terörünün yükselişe geçmesine zemin hazırladı, Suriye'de Türkiye'nin ulusal güvenliğine kasteden YPG'yi destekledi. Bununla da yetinmedi, Ankara'ya sürekli sopa gösterdi. Ankara durup dururken S-400'e yönelmedi, gereksiz yere de Suriye'de askeri müdahalede bulunmadı. **Şimdi soruya geri dönerseniz sorunun Türkiye'nin dış politika motivasyonundan değil de ABD'nin sopa-sopa siyasetinden kaynaklandığını görürsünüz.**

Ne yazık ki uluslararası ilişkilerde yarattığınız sorunları bir çırpıda çözemiyorsunuz. ABD'nin Türkiye için yarattığı sorunları da çözmek isteme konusunda istekli olduğunu söylemek zor. Ankara da sorunlarını kendi çözmeyi tercih etti. İyi de yaptı. Dış politika kararlı bir tutum sergiledi, atması gereken adımları tek tek attı, en sonunda da dış politikada kabuğunu kırdı. Suriye'de diğer aktörlerin kendisine ayak uydurmasını sağladı. **Sahada gerçekliği kendi oluşturdu, retoriğe takılmadı, istediklerini adım adım aldı.** Şöyle bir bakın geriye. Atamaz denilen adımların hepsini yavaş yavaş attı.

Şimdi Washington'ın önünde iki seçenek var; ya Türkiye ile yeni bir model oluşturup sahici bir ilişki kuracak ya da Türkiye'yi hedef almaya devam edecek. Birincisini yaparsa konjonktürel krizler yapısal krizlere dönüşecek ve yeni bir yapısal durumun oluşmasına neden olacak, Türkiye de dış politika motivasyonlarında değişikliklere gitmek zorunda kalacak. İkincisini yaparsa ve Türkiye'ye İran gibi muamele ederse o zaman başka bir denklemlerle karşılaşacak. Bu denklem de kimsenin hoşuma gitmeyecek.

Washington görüşmesi o yüzden sembolik değil sahici bir görüşme olmak zorunda. Sahici olması için de Amerikan tarafı Türkiye'nin önceliklerini anlamakla yetinmek yerine yarattığı sorunları ortadan kaldıracak

bir çözüm üretmek durumunda. Bunun için Washington sırasıyla bir Türkiye, Suriye ve Ortadoğu stratejisi üretmek zorunda. **Türkiye stratejisi olması için Türkiye ile ilişkilerini yeniden tanımlamak zorunda.** Ortak çalışılabilecek dosyaların neler olduğunu düşünmeli; terörizmle mücadele, İran, Irak ve NATO bunlardan sadece birkaçı ve hepsi de Amerikan ulusal güvenlik, savunma ve istihbarat strateji dokümanlarının baş ucunda yer alıyor.

Suriye'de ise ABD çözüme mi katkı sunacak yoksa sorun yaratmaya devam mı edecek buna karar vermeli. **YPG'ye "kuyu bekçiliği" görevini verip yalnızca petrol koruyuculuğu yapacaksa bu oldukça yanlış bir strateji olur. Sorunu derinleştirir, Türkiye'yi kaybetmeye devam eder ve zaten kaybolan meşruiyetini iyice ortadan kaldırır. Dost değil, düşman kazanır.**

Ortadoğu ise ABD için daha kabarı bir dosya ve Türkiye'nin bölge için ne düşündüğü oldukça önemli. Irak, İran, Körfez, Yemen ve daha birçok sıcak nokta Amerikan liderliğine meydan okumaya devam ederken başka bir güce göz kırpmıyor.

Ambargolar faydasız bir araca dönüştü. Küresel güç de olsanız istediklerinizi alamıyorsunuz bilakis daha fazla kaybediyorsunuz. Türkiye'yi ambargo siyaseti ile değiştirmek ise tarihte işe yaramadı, bugün de yaramayacak. Daha da önemlisi ABD'nin sıfır kazancıyla sonuçlanacak.

13 Kasım bir fırsat olarak görülmeli. Umulur ki Beyaz Saray da bunu bir fırsat olarak görür ve ilişkilerde bir nebze olsun iyileşme yaşanır.

Yasal Uyarı: Yayınlanan köşe yazısı/haberin tüm hakları Turkuvaz Medya Grubu'na aittir.

Kaynak gösterilse veya habere aktif link verilse dahi köşe yazısı/haberin tamamı ya da bir bölümü kesinlikle kullanılamaz.

Ayrıntılar için lütfen tıklayın.

YAZARIN ÖNCEKİ YAZILARI

Tüm Yazıları >

- > **Türkiye kendi yolunu çiziyor (12.10.2019)**
- > **Ankara'dan New York'a diplomasi trafiği (21.9.2019)**
- > **Türk-Rus ilişkilerinde İdlib testi (31.8.2019)**

